

6. ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ТА МАРКЕТИНГУ

Аблова О.К., к.е.н., доцент
кафедри регіональної економіки

ЕКОЛОГІЧНИЙ КОМПОНЕНТ НАУКИ «РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА» ЯК ЧИННИК ФУНДАМЕНТАЛІЗАЦІЇ ЗНАНЬ І ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

Сучасний етап економічно розвинутих країн пов'язаний з переходом до моделі стійкого розвитку. Основу концепції стійкого розвитку складають три основних пов'язаних між собою напрямки: екологічний; економічний; соціальний. Концепція сталого розвитку з'явилася унаслідок глобальної екологічної кризи, яка привела до нових глибоких ускладнень і порушень у функціонуванні єдиної еколого-економічно-соціальної системи. Для втілення моделі сталого розвитку на національному рівні виробляється науково-обґрунтована єдина екологічна, економічна та соціальна політика і розробляються необхідні заходи для її практичної реалізації. В Україні практична реалізація концепції почалася після грудневої 1990 року постанови Верховної ради України «Про Концепцію сталого розвитку населених пунктів» (стійкий розвиток населених пунктів визначається як соціально-економічно та екологічно збалансований розвиток).

Сучасна наука регіональна економіка тісно пов'язана з розробкою і втіленням моделі сталого розвитку. У зв'язку з цим постійно доповнюється зміст лекційних і практичних занять сучасними науковими здобутками та передовим міжнародним досвідом, який існує в розвинутих економічних країнах, які раніше стали на шлях сталого розвитку. Особливо важливо підкреслити, що на сучасному етапі розвитку вже не відокремлюють екологічний стан від економічного і соціального.

Найбільш глибокі та масштабні наукові здобутки за останні роки ми бачимо в екологічному напрямку. Тому при викладанні розділів науки «Регіональна економіка» завжди присутні новітні екологічні висновки та даються напрямки по подоланню екологічної кризи та гармонізації системи «природа — економіка (виробництво, господарство) — суспільство». Так, наприклад після кожної теми обов'язково вивчаються альтернативні методи розвитку виробництва направлені на зниження антропогенного навантаження та напрямки пов'язані з відновленням та збереженням природних ресурсів та стану навколишнього природного середовища. Для цього вивчаються результати втілення в виробництво та управління новітніх технологій та інших досягнень науково-технічного прогресу. На практичних заняттях студентами вивчаються нові методики розрахунків економічних збитків від забруднення компонентів природного середовища (атмосфери, водного басейну, ґрунтів), розв'язуються конкретні задачі по цим методикам також студенти розраховують, визначають економічну ефективність упровадження природозахисних заходів (будівництво та експлуатація очисних знешкоджуваних споруд та обладнання; розвиток мало- і безвідходних технологічних процесів і виробництв розміщення підприємств і систем транспортних потоків з урахуванням екологічних вимог; рекультивация земель; заходи боротьби з ерозією ґрунтів; заходи по відтворення флори і фауни; охорона надер і національного використання мінеральних ресурсів та ін.). Студенти повинні обрати найефективніші варіанти з урахуванням екологічної складової. На семінарських заняттях робляться обзори наукової літератури за останні роки по конкретним темам. Обговорюються результати досліджень які тільки передбачається втілювати на практиці в широких масштабах. Аналізується досвід економічно-розвинутих країн у напрямках де Україна ще має проблеми та робляться висновки по можливості застосування цього досвіду в Україні. Зі сталим розвитком, а саме з його екологічною складовою пов'язані такі нові поняття та напрямки, з якими знайомляться студенти як екологічний менеджмент, екологічний маркетинг, екологічний аудит «зелені» банки, екологічна реклама та ін.

Студенти вже з першого курсу під час вивчення науки «Регіональна економіка» залучаються до отримання навиків наукової роботи. Так систематично проводяться презентації вивчаємих тем, проводяться круглі столи по актуальним напрямкам екологічних проблем, готуються наукові доклади на конференцію. Поширеним і досить ефективним є проведення студентами міні-доповідей по конкретним результатам наукових досліджень визначних учених і наукових центрів як національних, так і міжнародних. Слід підкреслити, що ефективним і тому важливим залиша-

ється традиційна система спілкування викладача і студента через роботу наукових гуртків, у яких систематично розглядаються, обговорюються, вивчаються, узагальнюються наукові здобутки сучасності.

Екологічна складова моделі сталого розвитку найчастіше і найшвидше реагує на всі зміни в системі і як наслідок змінює свої параметри, вона (екологічна складова) є не тільки найдинамічнішою, а найгнучкішою у зв'язку з тим, що крім прогнозованих змін ми на практиці стикаємося з не прогнозованими, ще не вивченими наслідками антропогенної діяльності, а також з різними природними катаклізмами та техногенними катастрофами, які після вивчення вченими їх причин і наслідків дають нові розуміння, нові визначення, та коригують шляхи розвитку та взаємодії з економічною та соціальною складовими. Все це обов'язково знаходить відображення, під час читання лекцій і проведення практичних занять у науці регіональна економіка.

*Артеменко С.Б., к.соціол.н., доцент
кафедри політології та соціології*

СУТНІСТЬ І РОЛЬ ПОСИЛЕННЯ НАУКОВОЇ СКЛАДОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ З ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЛОГІЯ» В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ КНЕУ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

У контексті сучасних трансформацій освітньої сфери важливим завданням для новітньої вищої школи постає посилення наукового рівня змісту освітньої діяльності, плідне поєднання її наукових і навчальних характеристик у цілому. Одним із продуктивних засобів такої інтеграції виступає посилення наукової складової навчальної програми з нормативної дисципліни «Соціологія». З одного боку, це спонукатиме студентів КНЕУ імені Вадима Гетьмана до більш глибокого осмислення фундаментальних принципів і наукових здобутків соціологічної науки. З іншого боку, це сприятиме плідному розвитку у них соціологічного мислення, підготовці фахівців соціально-економічного профілю, спроможних до розуміння сутності складних соціальних феноменів, що відбуваються в сучасному ринковому суспільстві.

При цьому посилення наукової складової навчальної програми з дисципліни «Соціологія» передбачало як її кількісне, так і якісне оновлення загалом. Звідси наявна структура навчальної програми з соціологічної дисципліни розширюється такими додатковими темами, що присвячені як актуальним науковим галузям соціологічного знання, так і конкретним методам організації та проведення соціологічних досліджень: «соціологія сім'ї», «соціологія освіти», «методологія та методи соціологічних досліджень».

Крім того, суттєвого наукового наповнення досягли такі розділи навчальної програми з соціологічної дисципліни, як зміст науки за темами, плани лекцій, плани семінарських занять і література. Це передбачало змістовного поєднання в програмі новітніх наукових досягнень розвитку світової та зарубіжної соціологічної думки, розкриття головних аспектів галузевого рівня розвитку суспільної науки, актуальних питань соціологічних фундаментально-прикладних досліджень. У свою чергу це передбачає поглиблене розуміння студентами новітньої методики, техніки, процедури та методології організації та проведення соціологічних досліджень, засвоєння ними сучасної передової наукової джерельної бази із суспільної науки.

Узагальнюючи вище означене, констатуємо, що посилення наукової складової навчальної програми з дисципліни «Соціологія» сприятиме глибшому засвоєнню соціологічних знань у майбутніх фахівців, поглибленому розумінню фундаментальних принципів і соціальних механізмів функціонування суспільних об'єктів в умовах становлення ринкової економіки.

*Бенівська І. В., асистент
кафедри маркетингу*

ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА В НАВЧАЛЬНОМУ ДИСКУРСІ ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Педагогічна майстерність — вияв високого рівня педагогічної діяльності, комплекс властивостей особистості викладача, що забезпечує самоорганізацію високого рівня професійної діяльно-